

Ny pensionist-check: En enlig pensionist modtager i forvejen 14.400 kr. efter skat – langt over lavindkomstgrænsen

Af cheføkonom Mads Lundby Hansen (2123 7952), chefkonsulent Carl-Christian Heiberg og chefkonsulent Jørgen Sloth Bjerre Hansen
28-04-2022

Resumé

Regeringen foreslår, at folkepensionister med lavest indkomst (dem der modtager ældrecheck) skal have en skattefri check på 5.000 kr. Dette notat viser, at de folkepensionister, som modtager ældrecheck, har en relativ høj disponibel indkomst sammenlignet med fx andre grupper af overførselsmodtagere.

- En enlig folkepensionist i lejebolig, der får ældrecheck, og som slet ikke har nogen privat opsparing (heller ikke ATP), får hver måned udbetalt 14.400 kr. i offentlige ydelser efter skat.
- Det er på samme niveau som en dagpengemodtager (14.500 kr.). Desuden er det tæt på den disponible indkomst på 16.100 kr. for en lavtlønsarbejder (138 kr. i timen). Og det er ca. 30 pct. over Danmarks Statistiks lavindkomstgrænse, som er på 11.400 kr. Niveauet ligger desuden langt over indkomsten for en SU-modtager (6.000 kr.), integrationsydelsesmodtager (5.900 kr.) og kontanthjælpsmodtager (9.300 kr.).
- Den udbetalte ydelse på i alt 14.400 kr. for en enlig folkepensionist i lejebolig skyldes – udover folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg – at folkepensionister får en særlig høj boligstøtte. Dertil kommer hele 3 checks: Ældrecheck, mediecheck og grøn check.
- Mette Frederiksens forslag om en check til pensionister og førtidspensionister er en blandt mange finanspolitiske lempelser på det seneste. Bl.a. har man givet Forsvaret et engangsløft på 3½ mia. kr. i både 2022 og 2023 og øget varmechecken ad to gange (2 mia. kr.). Hertil kommer den nye pensionistcheck, der kan medføre merudgifter på 3 mia. kr.
- Udbetalingen af den nye check (og de øvrige lempelser) vil øge efterspørgslen i samfundet og dermed også øge kapacitets- og inflationspresset i dansk økonomi.

Tabel 1. Disponibel indkomst for forskellige familietyper (enlige uden børn i lejebolig), 2022

	Kr. pr. måned
Folkepensionist uden ATP, med ældrecheck	14.400
Folkepensionist med ATP og ældrecheck	15.000
Førtidspensionist	15.200
Integrationsydelsesmodtager	5.900
Studerende uden erhvervsarbejde	6.000
Kontanthjælpsmodtager	9.300
Dagpengemodtager	14.500
Lavtlønsjob	16.100
Arbejder	21.400
Danmarks Statistiks lavindkomstgrænse	11.400

Tabel 2. Udbetalte ydelser for 14.400 kr. for en enlig folkepensionist i lejebolig uden opsparing

	Kr. pr. måned
Folkepension, grundbeløb	6.500
Pensionstillæg	7.500
Ældrecheck	1.600
Mediecheck	100
Grøn check	100
Boligstøtte	3.000
Ydelser i alt	18.700
Skat	-4.400
Disponibel indkomst	14.400

Regeringen foreslår, at folkepensionister med lavest indkomst (dem der modtager ældrecheck) skal have en skattefri check på 5.000 kr.

“Ældrechecken er jo målrettet nogle af de pensionister, der har mindst. Og hvis man ikke har ret megen økonomi som pensionist, så er man ret sårbar over for stigende priser”, ifølge Mette Frederiksen¹.

Men selv en enlig folkepensionist i lejebolig², der får ældrecheck, og som slet ikke har nogen privat opsparing (heller ikke ATP), får hver måned udbetalt 14.400 kr. i offentlige ydelser efter skat. Såfremt pensionisten har optjent ATP, udgør den månedlige disponible indkomst 15.000 kr. Det er på samme niveau som en dagpengemodtager (14.500 kr.). Desuden er det tæt på den disponible indkomst på 16.100 kr. for en lavtlønsarbejder (138 kr. i timen). Og det er ca. 30 pct. over Danmarks Statistiks lavindkomstgrænse, som er på 11.400 kr., jf. tabel 1.

En månedlig udbetaling på 14.400 kr. til en enlig pensionist er 5.000 kr. mere, end hvad en enlig kontanthjælpsmodtager får udbetalt. Endelig er det ca. 8.500 kr. mere end indkomsten for en integrationsydelsesmodtager og en studerende uden erhvervsarbejde.

Med andre ord så har de folkepensionister, som modtager ældrecheck (og som dermed er de folkepensionister med lavest indkomst), en relativ høj disponibel indkomst sammenlignet med fx andre grupper af overførselsmodtagere.

Tabel 1

Disponibel indkomst for forskellige familietyper (enlige uden børn i lejebolig), 2022

	Kr. pr. måned
Folkepensionist uden ATP, med ældrecheck	14.400
Folkepensionist med ATP og ældrecheck	15.000
Førtidspensionist	15.200
Integrationsydelsesmodtager	5.900
Studerende uden erhvervsarbejde	6.000
Kontanthjælpsmodtager	9.300
Dagpengemodtager	14.500
Lavtlønsjob	16.100
Arbejder	21.400
Danmarks Statistiks lavindkomstgrænse	11.400

*Anm: Danmarks Statistiks lavindkomstgrænse er for 2020, opregnet til 2022 med lønudviklingen. Lavindkomstgrænsen er beregnet som 50 pct. af medianindkomsten (den midterste indkomst i indkomstfordelingen), dvs. det er en relativ lavindkomstgrænse. Huslejen for de enkelte familietyper følger Finansministeriets standard-antagelser.
Kilde: CEPOS-beregninger på Finansministeriets familietypermodel samt Danmarks Statistik*

¹ Kilde: [“Mette Frederiksen vil give visse pensionister 5000 kr. skattefrit – og inviterer til ny forhandling om kompensation”, borsen.dk d. 25. april 2022](#)

² Hvis pensionisten bor i ejerbolig, bliver boligydelsen udbetalt som lån, der skal betales tilbage ved fraflytning.

Den udbetalte ydelse på i alt 14.400 kr. om måneden skyldes – udover selve folkepensionen – en række såkaldte ”checks” og boligstøtte, jf. tabel 2. Folkepensionens grundbeløb udgør 6.500 kr., mens pensionstillægget for enlige er på 7.500 kr. Dertil kommer hele 3 checks, som er målrettet folkepensionister³: Ældrecheck, mediecheck og grøn check. Endvidere er boligstøtten til folkepensionister på 3.000 kr.⁴ Samlet giver det ydelser for 18.700 kr. Efter skat på 4.400 kr. giver det en disponibel indkomst på 14.400 kr.

Tabel 2

Udbetalte ydelser for 14.400 kr. for en enlig folkepensionist i lejebolig uden opsparing

	Kr. pr. måned
Folkepension, grundbeløb	6.500
Pensionstillæg	7.500
Ældrecheck	1.600
Mediecheck	100
Grøn check	100
Boligstøtte	3.000
Ydelser i alt	18.700
Skat	-4.400
Disponibel indkomst	14.400

Anm.: Afrundet til nærmeste 100 kr. Der er hverken medregnet personligt tillæg, helbredstillæg eller varmetillæg.

Kilde: CEPOS-beregninger på Finansministeriets familietypermodel

Mette Frederiksen lægger op til, at førtidspensionisterne også skal have en check udbetalt, men sætter ikke beløb på. En førtidspensionist får 15.200 kr. efter skat udbetalt hver måned. Det er også betydeligt over niveauet for Danmarks Statistiks lavindkomstgrænse på 11.000 kr. om måneden. Og næsten på niveau med et lavtlønnsjob (16.000 kr. efter skat).

Forhandlingsforløb kan indebære udbredelse af den nye check til flere grupper

S-Regeringen lægger op til at de nye checks skal forhandles med deres røde støttepartier. Her kunne man forestille sig, at checken bliver udbredt til mange af de overførselsgrupper, der har lavere indkomst end pensionister. På den måde kan Mette Frederiksens udspil virke som et startskud til udbredelse af checken til endnu flere grupper. Mette Frederiksen har udtalt, at pensionistchecken koster 1 mia. kr., men at en lempelse på 3 mia. kr. vil være fornuftig.

Mette Frederiksens forslag om en check til pensionister og førtidspensionister er en blandt mange finanspolitiske lempelser på det seneste. Bl.a. har man givet Forsvaret et engangsløft på 3½ mia. kr. i både 2022 og 2023 og øget varmechecken ad to gange (2 mia. kr.). Hertil kommer den nye pensionistcheck, der kan medføre merudgifter på 3 mia. kr.

Udbetalingen af den nye check (og de øvrige lempelser) vil øge efterspørgslen i samfundet og dermed også øge kapacitets- og inflationspresset i dansk økonomi. I øjeblikket er efterspørgslen højere end udbuddet af varer i Danmark, hvilket giver højere priser. Den finanspolitiske stimulans vil

³ Grøn check og mediecheck gives også til førtidspensionister.

⁴ Boligstøtten til pensionister (boligydelse) er langt mere attraktiv end boligstøtten til ikke-pensionister (boligsikring). De 3.000 kr. er mere end 4 gange så meget som de 700 kr. som pensionisten ville have fået under boligsikringsreglerne.

forstærke denne tendens. Stimulansen vil også øge aktiviteten på arbejdsmarkedet, og det vil trække i retning af højere lønstigninger, der erfaringsmæssigt sætter sig i priserne.

I øjeblikket er dansk økonomi tæt på en overophedning med et beskæftigelsesgab på ca. 2,7 pct.⁵ Dvs. at beskæftigelsen er 2,7 pct. større, end tilfeldet er i en neutral konjunktursituation (hvor der hverken er for meget eller for lidt ”damp på kedlerne”). Forud for finanskrisen l beskftigelsesgabet på godt 2 pct.⁶

⁵ Økonomisk Redegørelse december 2021, Finansministeriet

⁶ Mellemløstet fremskrivning august 2021, Finansministeriet